

Halfjaarlijkse rapportage wateradvies, stand van zaken januari 2016

Aan: Portefeuillehouder ruimtelijke ordening, de heer M. Houtzager
Van: Mevrouw T. Lander
Betreft: Halfjaarlijkse rapportage wateradvies
Datum: Januari 2016

In het tweede halfjaar van 2015 zijn in totaal circa 225 unieke ruimtelijke plannen ter consultatie aangeboden voor het wateradvies. Het betrof onder meer 110 bestemmingsplannen en 4 structuurvisies.

Deze rapportage beschrijft de meest relevante ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de wateradviseurs zijn betrokken in het tweede half jaar van 2015. Deze rapportage wordt gelijktijdig aangeboden met de halfjaarlijkse rapportage voor complexe plannen.

Onderstaand zijn de relevante ruimtelijke ontwikkelingen per deelgebied en voor de provincie en het rijk uiteengezet.

Midden Delfland/Oostland	(Midden-Delfland, Delft, Pijnacker-Nootdorp, Lansingerland)
Gasboring Maasland Casus/opgaven:	Midden Delfland De NAM is voornemens om in de Dijkpolder in Maasland (naast de A20) een boring naar aardgas uit te voeren met het oog op aardgaswinning. Om de boring mogelijk te maken moet een bestemmingsplanprocedure (+MER) doorlopen worden. In het eerste concept-MER en bestemmingsplan zijn de diverse belangen onvoldoende afgewogen en zijn geen mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt. Daarom is de formele bestemmingsplanprocedure nog niet gestart. Delfland heeft aan de NAM aangegeven vroegtijdig tot afspraken te willen komen over compensatie van de gevolgen van bodemdaling op de waterhuishouding, rekening houdend met de maatschappelijke impact van compenserende maatregelen. Samen met de gemeente Midden Delfland en de NAM is afgesproken om een quickscan te laten uitvoeren. Gemeente Midden Delfland heeft nu opdracht gegeven tot de volgende stappen: 1. Bespreken van de omvang van de verwachte bodemdaling aan de hand van een second opinion, die in opdracht van de NAM door Deltares wordt uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan de opgetreden bodemdaling ten gevolge van bestaande winningen (o.a. winning "Gaag" nabij de A20 in de Oude Campspolder) agenderen. 2. Inventariseren van de gevolgen voor de waterhuishouding en de daarmee verbonden belangen en inschatten van de kosten van compenserende maatregelen.
Stand van zaken:	Op basis van de uitkomsten worden vervolgstappen afgesproken. Delfland heeft intern een verkenning naar de gasboring Maasland uitgevoerd. Advies is om het initiatief als een complex plan van derden te benaderen en om een coördinerend portefeuillehouder in te stellen. Interne besprekingen hierover lopen.
Aandachtspunten:	Hoe om te gaan met de verwachte bodemdaling in relatie tot kadeverbeteringswerken die nu worden voorbereid? Tijdig betrekken van andere partijen zoals de gemeente Maassluis en de provincie.
Harnaschpolder Casus/opgaven:	Midden Delfland Binnen de Harnaschpolder wordt door het Bedrijvenschap Harnaschpolder gewerkt aan de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Vanwege nieuwe ontwikkelingen en scopewijzigingen binnen dit gebied heeft de gemeente Midden Delfland in 2014 nieuwe bestemmingsplannen voor dit gebied in procedure gebracht. De oorspronkelijke waterhuishoudkundige plannen voor dit gebied zijn ruim 10 jaar oud en inmiddels is er meer kennis over o.a. klimaatverandering. Daarnaast is er vanwege de crisis gekozen voor een meer gefaseerde uitwerking van het gebied. Dit was reden om

Stand van zaken:	bij de bestemmingsplannen (voor de locaties die nieuw ontwikkeld worden) de waterhuishouding opnieuw tegen het licht te houden en te toetsen op basis van de huidige kennis.
Aandachtspunten:	Het ontwerp bestemmingsplan Harnaschpolder Zuid heeft ter inzage gelegen, hierop is een zienswijze ingediend aangaande de waterbergingsopgave. Toepassing van de waterbergingsnorm.
Pijnacker-Zuid Casus/opgaven:	Pijnacker-Nootdorp De gemeente Pijnacker-Nootdorp werkt aan een nieuw stedenbouwkundig concept voor de woonwijk Keijzershof in Pijnacker-Zuid. Er is onduidelijkheid over de hoeveelheid waterberging die in de toekomstige situatie in dit gebied aanwezig moet zijn (en de gemaakte afspraken hierover).
Stand van zaken:	Anno januari 2016 loopt een discussie tussen de gemeente en Delfland over de hoeveelheid oppervlaktewater. De gemeente heeft aangeboden om het verschil aan oppervlakte water te compenseren in klimaatbestendige vasthoudmaatregelen. Om deze vast te leggen wordt op dit moment een intentieovereenkomst voorbereid.
Aandachtspunten:	Benodigde hoeveelheid oppervlaktewater in de toekomstige situatie.
International Student House: Casus/ Opgaven:	Delft Delfland werkt met Delft en een aantal andere stakeholders samen in Delft ZuidOost om de groene en blauwe structuren in het gebied te versterken. Dit gebeurt door in elke ontwikkeling groene en blauwe elementen mee te nemen. Een ontwikkeling/project in het kader van Delft ZuidOost is de Kanaalhof of het International Student House. Bij de bouw van dit nieuwe wooncomplex wordt een binnentuin aangelegd waarin het regenwater wordt vastgehouden in laagtes in het park die normaal droogstaan. Daarmee wordt bijgedragen aan het oplossen van de te grote kans op wateroverlast bij de Amalia van Solmslaan, verderop in de wijk.
Stand van zaken:	De omgevingsvergunning is verleend met daarin opgenomen de vasthoudmaatregel in de binnentuin.
Aandachtspunten:	De terreineigenaar (DUWO) is verantwoordelijk voor het onderhoud van de tuin, de vijvers en de laagtes. Er zijn afspraken gemaakt over de overloop naar het oppervlaktewatersysteem.
Groenzoom Casus/ Opgaven:	Lansingerland De Groenzoom is het smalste onderdeel van de Groenblauwe Slinger en tot voor kort ook het dichtst bebouwd met glastuinbouw en bedrijvigheid. De Groenzoom wordt ingericht met water, rietlanden en graslanden. Met fietspaden, kanoroutes, voetpaden en ruiterspaden wordt het gebied ook toegankelijk gemaakt voor recreatie. De openheid van de Hollandse polder blijft in tact en ook begrazing van de graslanden met koeien en schapen zal in de toekomst onderdeel zijn van het natuurbeheer. Hierbinnen worden twee bergingsgebieden mogelijk gemaakt. Daarmee wordt een deel van de opgave van Delfland opgelost.
Stand van zaken:	Pijnacker/Nootdorp en Lansingerland werken samen in de uitwerking van het gebied. Op dit moment wordt het voorontwerp van het bestemmingsplan voor het gebied de Groenzoom voorbereid. Hierin worden de waterstructuren juridisch-planologisch vastgelegd.
Aandachtspunten:	Binnen de Groenzoom worden twee waterbergingsgebieden aangelegd.

Waterweggemeenten (Maassluis, Vlaardingen, Schiedam, Rotterdam)	
Sportpark Kethel	Schiedam
Casus/opgaven:	In Kethel liggen een aantal laaggelegen sportvelden, die de gemeente wil her ontwikkelen tot woningbouw. Dit gebeurt in het kader van 'Schiedam In Beweging', waarbij sportvelden richting het tunneldak van de A4 gaan en stedelijke functies de vrijgekomen ruimte innemen. De sportvelden van sportpark Kethel liggen op een laag punt in de polder op een slappe ondergrond. De toekomstige waterhuishouding in dit gebied moet hier rekening mee houden. Hierover zijn een aantal bestuurlijke afspraken gemaakt die moeten landen in het ontwerp-bestemmingsplan en het waterhuishoudkundig plan.
Stand van zaken:	Het ontwerp bestemmingplan heeft in het najaar ter inzage gelegen. Omdat de gemeente Schiedam op een aantal relevante punten de eerder gemaakte afspraken niet is nagekomen, is Delfland genoodzaakt geweest om een zienswijze in te dienen. Er zijn met de gemeente afspraken gemaakt over eventuele planschade, nieuw aan te leggen waterhuishoudkundige kunstwerken, beheer & onderhoud en communicatie. Deze zijn deels verankerd in de zienswijze en in het bestuurlijk overleg met de gemeente Schiedam.
Aandachtspunten:	Vastleggen van de overige afspraken in een bestuurlijke brief. Nakomen van de gemaakte afspraken door gemeente en ontwikkelaar.
Harga Ventura	Schiedam
Casus/opgaven:	Een ander project van 'Schiedam In Beweging' is Harga Ventura. Ook hier worden voormalige sportvelden van sportpark Harga uitgeplaatst en komt er wonen en bedrijvigheid voor terug. Het gebied bestaat uit 4 deelgebieden. Voor het hele gebied is een waterhuishoudingsplan uitgewerkt. Delfland was intensief bij deze uitwerking betrokken.
Stand van zaken:	Voor een tweetal deelgebieden zijn ontwerp bestemmingsplannen ter inzage gelegd. Voor een van de deelgebieden was het waterbelang goed geborgd en kon Delfland instemmen met het plan. Voor het andere deelgebied was het thema voldoende water onvoldedig uitgewerkt, waardoor een zienswijze op dit punt nodig was.
Aandachtspunten:	De planontwikkeling biedt kansen om de wateroverlastsituatie in de Poldervaartpolder verder te verbeteren.
Sportpark A4	Schiedam
Casus/opgaven:	Op het tunneldak van de A4 wordt een sportpark aangelegd, wederom in het kader van 'Schiedam In Beweging'. Het bestemmingsplan voor dit gebied maakt planologisch gezien zowel de weg (de A4) als het sportpark op het tunneldak mogelijk. Opgave is met name het realiseren van voldoende waterberging.
Stand van zaken:	Het ontwerp bestemmingsplan Park A4 heeft eind 2015 ter inzage gelegen. Delfland heeft hierop een zienswijze ingediend, omdat in het plan nog onvoldoende is uitgewerkt hoe het aspect onderhoud geborgd is.
Aandachtspunten:	Onderhoud toekomstig vasthoud/watersysteem.
Hoekse Lijn	Diverse waterweg gemeenten
Casus/opgaven:	Ombouw en verlenging van het bestaande spoor Rotterdam-Hoek van Holland tot metrolijn en verlenging van het spoor van het huidige station Hoek van Holland naar een nieuw eindstation.
Stand van zaken:	Aangezien het plan verschillende gemeenten beslaat zijn er meerdere bestemmingsplannen opgesteld. Op de ontwerp bestemmingsplannen heeft Delfland medio 2015 zienswijzen ingediend. Een groot deel van deze bestemmingsplannen is inmiddels vastgesteld. Deze bestemmingsplannen zijn aangepast naar aanleiding van de zienswijzen van Delfland.
Aandachtspunten:	De omgang met nieuwe normen voor waterveiligheid vanuit het Deltaprogramma bij de spoorombouw (het borgen van de

	waterkeringsbelangen). Dit plan is aangemerkt als complex plan van derden. In de betreffende rapportage wordt nader op het plan Hoekselijn/H6-weg ingegaan.
H6-weg	Rotterdam, Hoek van Holland
Casus/ opgaven:	De aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg buiten de dorpskern van Hoek van Holland om, waardoor verkeer sneller en beter naar de haven kan en de dorpskern wordt ontlast. De H6-weg ligt gedeeltelijk over de primaire waterkeringen (Delflandsedijk)
Stand van zaken:	Eind 2015 heeft het voorontwerp bestemmingsplan H6-weg ter inspraak gelegen. Delfland heeft hierop een uitgebreide vooroverlegreactie gegeven, omdat het waterbelang hierin nog onvoldoende was geborgd.
Aandachtspunten:	De omgang met nieuwe normen voor waterveiligheid vanuit het Deltaprogramma bij de wegaanleg (het borgen van de waterkeringsbelangen). Dit plan is aangemerkt als complex plan van derden (in combinatie met de Hoekselijn). In de betreffende rapportage wordt nader op het plan Hoekselijn/H6-weg ingegaan.
Schieveen	Rotterdam
Casus/opgaven:	In polder Schieveen werkt de gemeente Rotterdam aan natuurontwikkeling met als doel weidevogels, agrarisch natuurbeheer en recreatie. Om dit mogelijk te maken is het voornemen om in het voorjaar het waterpeil op te zetten. In nauw overleg met Delfland heeft de gemeente Rotterdam een waterplan voor polder Schieveen uitgewerkt dat als bijlage bij het bestemmingsplan wordt gevoegd. Onderdeel van het waterplan is een afsprakenkader met Delfland voor het waterbeheer. De komende jaren zal binnen een deel van de polder eerst een pilot plaatsvinden. Gemeente Rotterdam en Delfland zijn hierover intensief met elkaar in overleg.
Stand van zaken:	De planning van Rotterdam was om het ontwerp bestemmingsplan in de tweede helft van 2015 ter inzage te leggen. Dit is voorsnog niet gebeurd. De planning van de gemeente is op dit moment niet bekend. Eind 2015 is het afsprakenkader ter kennisgeving voorgelegd aan het college van D&H. Voor de pilot is door Delfland inmiddels een watervergunning verleend.
Aandachtspunten	Communicatie over de rol van Delfland in deze plannen, verdere verbetering waterkwaliteit en optimalisatie peilbeheer en monitoring van de pilot.

Westland	(Westland)
Westlandse Zoom	Westland
Casus/opgaven:	De Westlandse Zoom is een projectontwikkelingslocatie aan de noordrand van de gemeente Westland tegen de grens met de gemeente Den Haag aan. Het belangrijkste kenmerk van de ontwikkeling is dat het een samenstelling is van een groot aantal kleinere ontwikkellocaties in Monster, Poeldijk en Kwintsheul. Waterhuishoudkundig zijn deze locaties ook totaal verschillend (in boezemgebied, in polders, wel/niet met een tekort aan waterberging), waardoor het lastig is om overall uitgangspunten te hanteren.
Stand van zaken	Verschillende deelgebieden worden uitgewerkt, belangrijk hierbij zijn de gebieden Dorp en Kreken bij Poeldijk. Een deel van dit gebied is ook in beeld als eventuele locatie voor een calamiteitenberging voor boezemwater.
Aandachtspunten:	Een complexe waterhuishouding in de Dijkpolder Poeldijk, effecten van een mogelijke boezemberging (calamiteiten) op de waterhuishouding en berging in de polder, fasering van de ontwikkeling en de ontwikkeling van het watersysteem in die fasering.

Waelpark	Westland
Casus/opgaven:	Waelpark is een nieuw te realiseren woongebied tussen Naaldwijk en 's-Gravenzande (voorheen bekend als Het Nieuwe Water). Voor Waelpark is een masterplan opgesteld. Hierin worden onder andere de ligging aangegeven van de doorgaande ecologische verbinding (tussen het Staelduinse Bos en de kust), de hoofdontsluiting van het verkeer en de ligging en het programma van de woonvlekken. Tevens is Waelpark één van de mogelijke locaties voor een calamiteitenberging voor boezemwater in het noordwesten van de gemeente Westland.
Stand van zaken:	In de afgelopen periode is er gewerkt aan een catalogus buitenruimte en een waterhuishoudkundig plan voor het gehele plangebied. De catalogus is na moeizaam overleg nu gereed, het waterhuishoudkundig plan nog niet. Ondertussen worden er wel bestemmingsplannen/uitwerkingsplannen voor delen van het gebied opgesteld, zoals het gebied Dijkckerwael in het zuiden van Waelpark.
Aandachtspunten:	De ligging en de hoeveelheid water, inpassen van natuurvriendelijke oevers en verlegging van de waterkering. Fasering van de woningbouwontwikkeling en de ontwikkeling van het watersysteem in die fasering zonder dat er een waterhuishoudkundig plan ligt.

Haaglanden (Den Haag, Rijswijk, Leidschendam - Voorburg)	
Gebiedsontwikkeling Den Haag	Den Haag
Casus/opgaven:	De stad blijft constant in ontwikkeling bij voorkeur in samenwerking met private partijen. In het Investeringsprogramma Stedelijke Ontwikkeling (IpSO) staat beschreven dat de gemeente in de volgende gebieden investeert qua inzet, middelen en capaciteit en het voortouw neemt om samen met externe partners die gebieden te ontwikkelen: de Centrale Zone (Scheveningen Haven, Centrum, Laakhavens/Hollands Spoor en Rotterdamse Baan) en de Krachtwijken (Den Haag Zuidwest, Transvaalkwartier/GIT Regentessekwartier Zuid en Stationsbuurt). In gebieden waar de gemeente niet de voortrekkersrol vervult, bijvoorbeeld Binckhorst, Laakhaven en Kijkduin, zijn particuliere initiatieven en ideeën van harte welkom. De ontsluiting van de stad is verbeterd door de verbreding van de Neherkade. Met de aanleg van de Rotterdamsebaan wordt deze nieuwe stadsentree aangesloten op de A13.
Stand van zaken:	Met de vooral faciliterende rol van de gemeente worden er geen masterplannen meer opgesteld. Er zijn vooral kleine ontwikkelingen en particuliere initiatieven. Samen met Den Haag is de nieuwe waterbergingsvisie 'Toekomstbestendig Haags water' opgesteld en in januari 2015 vastgesteld. De visie zet in op een vergroting van de sponswerking van de stad. Hierbij is de inzet en betrokkenheid van burgers en initiatiefnemers noodzakelijk en wordt gezocht naar manieren om de betrokkenheid te vergroten. Ook is Den Haag bezig met de toekomst van de stad door middel van de "Agenda Ruimte voor de stad". Het is een opmaat naar een structuurvisie met uitvoeringsagenda voor de stad. Alle stakeholders, dus ook Delfland, zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de discussie en om input te geven. Delfland heeft bijgedragen door het organiseren van een workshop en volgt het proces.
Aandachtspunten:	Het aandachtspunt is hoe, ondanks de nu kleinere ontwikkelingen, de gewenste waterstructuur bereikt kan worden voor het gehele gebied (voorkomen versnippering) en hoe de waterhuishouding gelijke tred kan houden met de klimaatverandering.

Rotterdamsebaan Casus / opgave:	Den Haag en Leidschendam-Voorburg De plannen voor een nieuwe weg vanaf de knoop Ypenburg naar de Neherkade /de centrumring worden nader uitgewerkt en aanbesteed. Er zal een tunnel worden geboord tussen de A4-Vlietzone / Drievliet en de Binckhorst. Het bovengrondse tracé aan de zijde van Vlietzone doorsnijdt een aantal waterkeringen, het polderwatersysteem in meerdere polders en een zijtak van de oostboezem. De verharding neemt toe. De boortunnel gaat onder meerdere (boezem-)waterkeringen door. Dit plan is aangemerkt als complex plan van derden. In de bijbehorende rapportage wordt nader op dit plan ingegaan. Stand van zaken: Conform het vastgestelde bestemmingsplan worden uitwerkingen ter goedkeuring aan Delfland voorgelegd. Dit gebeurt aan de hand van een waterhuishoudkundig plan voor het gehele gebied Vlietzone waar het team Regulering en Planadvisering nauw bij betrokken is. Aandachtspunten: Daadwerkelijke compensatie van toename verharding. Delfland lift mee op de werkzaamheden voor de Rotterdamsebaan met de aanleg van een bergingsgebied in landschapspark Molenvliet. In de rapportage complexe plannen van derden wordt nader op dit plan ingegaan.
Molenvlietpark Casus / opgave:	Den Haag Delfland en Den Haag zijn overeengekomen het landschapspark Molenvlietpark te benutten voor een bergingsgebied. Delfland lift mee door de werkzaamheden voor de aanleg van de Rotterdamsebaan deels te benutten voor de aanleg van een bergingsgebied. In de rapportage over complexe plannen van derden wordt nader op dit plan ingegaan. Stand van zaken: Het bestemmingsplan Molenvlietpark is inmiddels vastgesteld. Op Het ontwerp bestemmingsplan heeft Delfland een zienswijze ingediend. Deze zienswijze is grotendeels gehonoreerd. Aandachtspunten: Capaciteit waterberging in relatie tot aan te leggen waterbergingscapaciteit voor de Rotterdamsebaan. Belang Drievliet is mogelijk strijdig met benodigde ruimte voor waterberging. In de rapportage complexe plannen van derden wordt nader op dit plan ingegaan.
Pilot omgevingsplan Binckhorst Casus / opgave:	Den Haag Den Haag stelt in een pilot een omgevingsplan op voor de Binckhorst. Het omgevingsplan is een instrument vallend onder de nieuwe Omgevingswet. De nieuwe omgevingswet gaat uit van een integrale benadering van alle aspecten die de leefomgeving bepalen, zoals ruimtelijke ordening, water, natuur, bodem en milieukwaliteit. Het concept is naar verwachting eind dit jaar gereed. Stand van zaken: Den Haag heeft inmiddels het raamwerk opgesteld. Het overleg hierover loopt. Delfland benut de pilot om te onderzoeken hoe het waterbelang hier en straks in andere omgevingsplannen, op integrale wijze kan worden geborgd. Ook onderzoeken we hoe het thema klimaatadaptatie hierin kan worden meegenomen. Aandachtspunten: Aansluiting houden wanneer het project straks onder tijdsdruk komt. Aansluiten op de bijbehorende technische innovatie van het gewenste 3-dimensionale kaartbeeld.
Erasmusveld Casus / opgave:	Den Haag Tussen Wateringseveld en Moerwijk wordt een voormalig tuinbouwgebied stapsgewijs her ontwikkeld tot woongebied. De waterhuishouding dient daarop aangepast te worden. De ontwikkeling wordt gefaseerd aangelegd en is verdeeld over verschillende partijen die elk een deellocatie ontwikkelen. Op initiatief van de gemeente werken de betrokken ontwikkelaars

Stand van zaken:	samen aan locatie overstijgende aspecten. Ook voor water is dat nodig.
Aandachtspunten:	Overleg over de herinrichting van de waterhuishouding is gestart. Delfland zet in op een watergebiedsstudie, die er echter nog niet is. Borgen afspraken over aanpassingen aan waterhuishouding voor ontwikkelingen waarbij aanpassingen aan de waterhuishouding vereist zijn buiten de eigen locatie.

Provincie

	Er waren geen relevante ruimtelijke provinciale plannen afgelopen half jaar.
--	--

Rijk

Nationaal Waterplan 2016-2021 en Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren 2016-2021

Casus/opgaven:

Rijk

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is het laatste nationale waterplan. In 2018 zullen de aspecten uit het nationale waterplan opgaan in de nog op te stellen Nationale Omgevingsvisie conform de Omgevingswet. In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staan de volgende vijf ambities centraal: Nederland blijft de veiligste delta in de wereld, Nederlandse wateren zijn schoon en gezond en er is genoeg zoetwater, Nederland is klimaatbestendig en water robuust ingericht, Nederland is en blijft een gidsland voor watermanagement en Nederlanders leven waterbewust.

Stand van zaken:

De minister van Infrastructuur en Milieu en de staatssecretaris van Economische Zaken hebben het Nationale Waterplan op 10 december 2015 vastgesteld. Gelijktijdig met de vaststelling van het Nationaal Waterplan 2016 - 2021 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu het Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren 2016 - 2021 vastgesteld. Het Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren laat zien wat Rijkswaterstaat doet om het beheer van de rijkswateren uit te voeren.

Aandachtspunten:

Geen.

Nationale omgevingsvisie en nationale omgevingsagenda

Casus/opgaven:

Rijk

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) gaat over de inrichting van Nederland op de lange termijn: over een veilige en gezonde omgeving, over bereikbaarheid, over plekken waar de economie duurzaam kan groeien, over water, natuur, erfgoed en landschap. We moeten nu al vooruit kijken naar de ruimtelijke uitdagingen, zodat we met die kennis maatregelen kunnen nemen. En kunnen inspelen op nieuwe kansen en inzichten.

In de Nationale Omgevingsagenda (NOA) staan trends en ontwikkelingen die van nationaal belang zijn voor de inrichting van Nederland die in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van 2018 moeten komen.

Stand van zaken:

De Nationale Omgevingsagenda is medio 2016 klaar. In 2016 en 2017 wordt de agenda verder uitgewerkt in de Nationale Omgevingsvisie. Het volgend Kabinet stelt de visie uiteindelijk vast. De visie in 2018 wordt geen gedetailleerd plan, maar toont de hoofdlijnen en ambities voor de inrichting van Nederland in 2050. De NOVI is één van de nieuwe instrumenten uit de Omgevingswet, die ook in 2018 in werking treedt.

De Zuid-Hollandse partners bestaande uit vertegenwoordigers van 100.000 plus gemeenten, centrumsteden, EPZ, waterschappen,

Aandachtspunten:	regio's en Provincie stellen op verzoek van het Rijk een gezamenlijke ambtelijke verhaallijn op ten behoeve van de NOA/NOVI. Dat gebeurt in werkplaatsbijeenkomsten. Op dit zijn er geen aandachtspunten.
Structuurvisie Volkerak Zoommeer Casus/opgaven:	Rijk De rijksstructuurvisie heeft de intentie te komen tot een samenhangende ontwikkeling van Grevelingen en Volkerak-Zoommeer. De rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer geeft uitsluitend over de ontwikkelrichting van Grevelingen en Volkerak-Zoommeer, als helder punt op de horizon. Kernpunten bij de vastlegging van ontwikkelrichting zijn: • wel of geen beperkt getij terug op de Grevelingen (aanpak zuurstofloosheid, opwekking getijdenenergie) • wel of geen waterberging op de Grevelingen (versterking waterveiligheid Rijn-Maasdelta) • wel of geen zout Volkerak-Zoommeer (aanpak overmatige blauwalgen- en waterplantenbloei, benutten economische potenties).
Stand van zaken:	Delfland heeft een zienswijze ingediend op de ontwerp-rijks structuurvisie op 27 november 2014, samen met de Hoogheemraadschappen van Rijnland, De Stichtse Rijnlanden en Schieland en de Krimpenerwaard. De ingediende zienswijzen zijn nog niet beantwoord omdat het hieronder aangehaalde onderzoek nog niet is afgerond.
Aandachtspunten:	In de rijksstructuurvisie wordt het belang van het behouden van een goede zoetwatervoorziening bij een zout Volkerak-Zoommeer benadrukt. Delfland heeft belang bij een goede zoetwatervoorziening en blijft bezorgd over de gevolgen van een zoutlek en de extra watervraag bij een zout Volkerak-Zoommeer op de belangrijke inlaatpunten in West-Nederland. Op advies van de commissie voor de milieueffectrapportage wordt momenteel een aanvulling op het milieueffectrapport (MER) gemaakt. De aanvulling op het MER zal binnenkort aan de commissie voor de milieueffectrapportage worden voorgelegd. Op verzoek van de Tweede Kamer wordt een onderzoek uitgevoerd, de zogeheten stresstest, naar de cumulatieve effecten op de zoetwatervoorziening als gevolg van het zout maken van het Volkerak-Zoommeer, de verdieping van de Nieuwe Waterweg, een nieuwe zeesluis bij Dmulden en de toename van de zoetwatervraag. Deze studie zou vóór de zomer aan de Tweede Kamer worden aangeboden en gepubliceerd worden. Dit is echter nog niet gebeurd.
A16-Rotterdam Casus/opgaven:	Rijk Realisatie van een verbinding tussen de snelwegen A13 en A16. De toekomstige weg is ter plaatse van de bestaande Doenkade (N209) gepland. Dit project is aangemerkt als complex plan van derden, nadere informatie is opgenomen in de bijbehorende rapportage.
Stand van zaken:	Het ontwerp Tracébesluit (OTB) heeft in oktober 2015 ter inzage gelegen. Dit OTB gaf voor Delfland aanleiding om een zienswijze in te dienen.
Aandachtspunten:	In de rapportage complexe plannen van derden wordt nader ingegaan op de A16-Rotterdam.
Blankenburgtunnel Casus/opgaven:	Rijk Realisatie van de Blankenburgtunnel. Dit project is aangemerkt als complex plan van derden, nadere informatie is opgenomen in de bijbehorende rapportage.
Stand van zaken:	Het ontwerp Tracébesluit (OTB) heeft in oktober 2015 ter inzage gelegen. Dit OTB gaf voor Delfland aanleiding om een zienswijze in te dienen.

Aandachtspunten:	In de rapportage complexe plannen van derden wordt nader ingegaan op de Blankenburgtunnel.
STRONG	Rijk
Casus/opgaven:	Het Rijk maakt een structuurvisie voor de ondergrond (STRONG). Dit is een kader voor de ordening van ondergrondse activiteiten op zowel land als op zee. De nadruk ligt op de kansen in de ondergrond.
Stand van zaken:	De conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau Rijksstructuurvisie Ondergrond heeft ter inzage gelegen van 10 februari tot en met 23 maart 2015. Delfland heeft besloten geen zienswijze in te dienen aangezien voldoende aandacht besteed wordt aan de koppeling onder- en bovengrond. Het beoordelingskader gaat voldoende in op grondwaterkwaliteit en –kwantiteit, op beïnvloeding van oppervlaktewaterkwaliteit en –kwantiteit en het ontstaan van afvalwater. Het gaat bovendien in op beïnvloeding van waterveiligheid. Ook ruimtegebruik komt aan bod met het fysieke ruimtebeslag in onder- en bovengrond en de mate waarin andere functies (o.a. dijken) daardoor beperkt worden. Op dit moment wordt de planMER opgesteld.
Aandachtspunten:	Geen inhoudelijke aandachtspunten. Vermeldenswaardig is nog wel, dat de minister van I & M onlangs een bezoek aan Delfland heeft gebracht om aan de hand van voorbeelden vanuit Delfland geïnformeerd te worden over de toegevoegde waarde van STRONG. Delfland kreeg complimenten over de presentatie.